ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 1.6.2021
COM(2021) 289 final

2018/0199 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης

2018/0199 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [έγγραφο COM(2018) 374 final – 2018/0199/(COD)]:	29 Μαΐου 2018
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:	19 Σεπτεμβρίου 2018
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	26 Μαρτίου 2019
Ημερομηνία τριμερούς διαλόγου (συμφωνία επί του τελικού κειμένου)	2 Δεκεμβρίου 2020
Ημερομηνία έγκρισης της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	27 Μαΐου 2021

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πρόταση κανονισμού σχετικά με το Interreg αποσκοπεί στη θέσπιση ειδικών διατάξεων που διέπουν την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία, οι οποίες διευκρινίζουν και συμπληρώνουν τις διατάξεις που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις (ΜΔΣΘ), που διέπουν το σύστημα παράδοσης και υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Η πρόταση εστιάζει κατά κύριο λόγο σε θέματα υλοποίησης και συνεργασίας, ιδίως:

- στον καθορισμό και στη γεωγραφική κάλυψη των διαφόρων σκελών συνεργασίας (διασυνοριακή, διακρατική, διαπεριφερειακή και συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών)·
- στον καθορισμό ειδικών κανόνων για τη θεματική συγκέντρωση·
- στη θέσπιση ειδικών στόχων και πεδίου εφαρμογής για το Interreg·
- σε προσαρμογές των κανόνων που θεσπίζει ο κανονισμός ΚΚΔ για τον προγραμματισμό, τις αρχές του προγράμματος, τη διαχείριση και τον έλεγχο και τη δημοσιονομική διαχείριση· και
- στην ένταξη των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΕ.

Η προσωρινή συμφωνία σέβεται την αρχιτεκτονική του Interreg, που χωρίζεται σε τέσσερα σκέλη, συμπεριλαμβανομένου ενός νέου σκέλους αφιερωμένου στη συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ. Επιβεβαιώνει επίσης τη συνολική χρηματοδοτική κατανομή και την ισορροπία μεταξύ των σκελών, επιτρέποντας έτσι στο μέσο να επιτύχει τους στόχους του. Περιλαμβάνει επίσης διάφορες διατάξεις απλούστευσης, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, σχετικά με τα ταμεία μικρών έργων (άρθρο 25), την τεχνική βοήθεια (άρθρο 27), τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους (άρθρο 53 του ΚΚΔ) ή τους μηχανισμούς ελέγχου και επαλήθευσης (κεφάλαιο VI).

Οι δύο βασικές τροποποιήσεις που συμφωνήθηκαν από τους συννομοθέτες αφορούν τη θαλάσσια συνεργασία, η οποία επανεισήχθη στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας, και τη χαλάρωση των απαιτήσεων θεματικής συγκέντρωσης για τους ειδικούς στόχους Interreg. Δεν υπονομεύουν, ωστόσο, την ικανότητα των ενδιαφερόμενων μερών να επιδιώξουν τη θαλάσσια συνεργασία με εξορθολογισμένο τρόπο, ούτε να στηρίξουν δράσεις προτεραιότητας για την ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο της «βελτιωμένης διακυβέρνησης συνεργασίας».

Η έννοια των διαπεριφερειακών επενδύσεων στην καινοτομία διατηρείται, αλλά μεταφέρεται στον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης / Ταμείο Συνοχής (ΕΤΠΑ/ΤΣ), με μειωμένο κονδύλιο.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει πλήρως τη συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά τις τριμερείς συσκέψεις. Οι σημαντικότερες αλλαγές που εισήχθησαν σε σύγκριση με την πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνουν:

- αναθεωρημένη αρχιτεκτονική, διατήρηση της διασυνοριακής θαλάσσιας συνεργασίας στο πλαίσιο του σκέλους Α (διασυνοριακή συνεργασία)·
- την επαναφορά των προγραμμάτων «Urbact» και «Interreg Europe» στο πλαίσιο του σκέλους διαπεριφερειακής συνεργασίας·
- την επιβεβαίωση της θεματικής συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1, σε τρεις στόχους πολιτικής, συμπεριλαμβανομένου του στόχου πολιτικής 2 (Μια Ευρώπη πιο οικολογική και με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές), με πρόσθετη υποχρέωση να συμπεριληφθεί ο στόχος πολιτικής 4 (Μια πιο κοινωνική Ευρώπη) για τα εσωτερικά χερσαία σύνορα. Από την άλλη πλευρά, αναθεωρήθηκαν οι απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης στους ειδικούς στόχους Interreg «βελτιωμένη διακυβέρνηση συνεργασίας» και «μεγαλύτερη ασφάλεια και προστασία στην Ευρώπη», με αποτέλεσμα να καταστούν προαιρετικές, υπό τα αντίστοιχα ανώτατα όρια του 20 % και του 5 % των κονδυλίων του προγράμματος. Όσον αφορά

τη διακρατική συνεργασία, η ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες έχει προσαρμοστεί στο 80 %·

- την καθιέρωση υποχρέωσης για τη στήριξη έργων περιορισμένου όγκου χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων μέσω ταμείων μικρών έργων, προκειμένου να ενισχυθεί η στήριξη των δράσεων «επαφών μεταξύ των λαών», και των μικρών έργων·
- τη μετατόπιση των διαπεριφερειακών επενδύσεων στην καινοτομία προς τον κανονισμό ΕΤΠΑ/ΤΣ, με μειωμένη κατανομή, με παράλληλη διατήρηση και αποσαφήνιση των στόχων και των μηχανισμών που προτείνει η Επιτροπή·
- την προσαρμογή των ποσοστών προχρηματοδότησης και συγχρηματοδότησης, με ελαφρά αύξηση, σύμφωνα με τον ΚΚΔ. Έχουν επίσης καθοριστεί ποσοστά προχρηματοδότησης και συγχρηματοδότησης, μαζί με το ποσοστό στήριξης στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας, για εξωτερικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης από τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ), τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ) και την απόφαση για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση·
- την επιβεβαίωση των χρηματοδοτικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης ενίσχυσης των σκελών Α και Δ, όπως περιγράφεται ανωτέρω, με την επακόλουθη κατανομή των κονδυλίων:
  - 5 813 εκατ. EUR για τη διασυνοριακή συνεργασία
  - 1 466 εκατ. EUR για τη διακρατική συνεργασία
  - 490 εκατ. EUR για τη διαπεριφερειακή συνεργασία
  - 281 εκατ. EUR για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

Συνολικά, ενώ η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να πείσει το Συμβούλιο όσον αφορά την πρότασή της για δεσμευτική θεματική συγκέντρωση για τους ειδικούς στόχους Interreg και για τον εξορθολογισμό της θαλάσσιας συνεργασίας σε όλη τη διακρατική συνεργασία, τηρούνται η δομή της πρότασης και οι κύριοι μηχανισμοί εφαρμογής της. Ειδικότερα, η συμφωνία επιτρέπει τη συνέχιση του προγράμματος PEACE PLUS για τη στήριξη της ειρήνης και της συμφιλίωσης μεταξύ των παραμεθόριων κομητειών της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, και επιβεβαιώνει το νέο σκέλος για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και την ολοκλήρωση της συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα, με εξατομικευμένες διατάξεις.

Ως εκ τούτου, οι εγκριθείσες τροποποιήσεις διατηρούν συνολικά την αρχιτεκτονική της πρότασης της Επιτροπής, τους πόρους της και την ικανότητά της να επιτύχει τους στόχους συνεργασίας που επιδιώκονται από το μέσο.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή στηρίζει τα αποτελέσματα των διοργανικών διαπραγματεύσεων και, συνεπώς, αποδέχεται τη θέση του Συμβουλίου.